

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Z. Talpalaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru)

Î N C H E I E R E

13 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Iurie Tofan, reprezentat de avocatul Valentin Guțu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Valentin Guțu în interesele lui Tofan Iurie împotriva Nataliei Tofan cu privire la recunoașterea valabilității contractului de activitate comună, recunoașterea dreptului de proprietate asupra ½ cotă-parte ideală din bunul imobil și,

cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Dunas Andrei în interesele Nataliei Tofan împotriva lui Tofan Iurie cu privire la evacuare, împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 16 noiembrie 2018, avocatul Guțu Valentin, acționând în interesele lui Tofan Iurie a adresat cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Tofan cu privire la recunoașterea valabilității contractului de activitate comună, recunoașterea după Tofan Iurie a dreptului de proprietate asupra ½ cotă-parte ideală din apartamentul xxxx, dobândit cu titlu de bun în devălmășie.

În motivarea acțiunii, a indicat că, la 24 martie 1990 la OSC Buiucani, mun. Chișinău, Tofan Iurie a înregistrat căsătoria cu Ostroușco Natalia. În vara aceluiași an, Tofan Iurie a plecat cu soția Tofan Natalia în or. Frunze RSS Kirghizia, unde au locuit în casa părinților ei aproximativ pe parcursul a unui an, tot acolo la xxxx s-a născut fiul lor comun, Tofan Ruslan.

În anul 1991 împreună cu familia s-a întors în Republica Moldova, unde s-a angajat la lucru la uzina de tractoare, iar pîrîta cu copilul minor a locuit la părinții lui la țară. Peste o perioadă de timp a primit de la locul de muncă camera nr.xx cu suprafața de 11,7 m.p. în căminul din str. xxxx, instalându-se împreună cu familia.

A invocat că în aceea perioadă multe familii de evrei plecau din or. Chișinău la trai permanent în Israel și pentru a putea obține un apartament, reclamantul împreună cu soția au decis să divorțeze fictiv și ulterior să se recăsătorească cu o evreică care pleacă în Israel ca să rămână în apartamentul ei. La 11 februarie 1997, Tofan Iurie a divorțat cu Tofan Natalia, însă varianta gândită de a se căsători fictiv

a eşuat. După desfacerea căsătoriei a rămas să locuiască mai departe împreună cu familia și să ducă gospodăria în comun, acest fapt confirmându-se și prin fotografiile anexate la cerere.

Tofan Natalia s-a angajat la lucru la uzina de tractoare și când în cămin s-a eliberat o cameră cu suprafața de 16 m.p., dânsa împreună cu feciorul a ocupat-o abuziv, iar el a rămas să locuiască în camera nr. x. Ulterior, pîrîta a legalizat camera de 16 m.p. și astfel au continuau să locuiască împreună în camera mare și să ducă gospodăria în comun. Atunci când a început privatizarea reclamantul cu pîrîta a privatizat fiecare în parte camerele din cămin, suplimentar reclamantul a primit de la locul de muncă un lot pentru construcția casei în sat. Trușeni.

La începutul anului 2001 reclamantul împreună cu pîrîta au hotărât să vîndă cele 2 odăi din cămin și lotul de teren pentru construcție din s. Trușeni pentru a procura un apartament separat cu 2 odăi. Astfel, la 04 septembrie 2001, Tofan Iurie personal a vîndut terenul și la 07 noiembrie 2001 a vîndut odaia nr. x din căminul nominalizat supra, pîrîta Tofan Natalia la rîndul său a vîndut camera pe care o deținea în cămin.

A menționat că, la acel moment relațiile dintre părți erau normale, din care motiv au mers la OSC Centru și au depus cerere de înregistrare a căsătoriei. Din banii acumulați în urma vânzării celor două camere din cămin și a terenului pentru construcții, împreună cu Tofan Natalia la 09 noiembrie 2001 au procurat apartamentul nr. xxxx, pe care la insistența Nataliei Tofan l-au înregistrat pe numele acesteia, la notar prezentându-se Tofan Iurie, Tofan Natalia și vânzătorul.

La 23 noiembrie 2001, Tofan Iurie și Tofan Natalia au mers la Oficiul Stării Civile și au oficializat repetat căsătoria, iar în apartamentul care a fost procurat din banii comuni au făcut reparație, au cumpărat mobilă și tehnica necesară. Alături de cheltuielile suportate pentru reparația apartamentului, cumpărarea mobilei și tehnicii, reclamantul împreună cu pîrîta au suportat cheltuieli legate de serviciile locativ-comunale și de întreținere a copilului.

Reclamantul a declarat că au convenit în comun să procure apartamentul în litigiu în scopul îmbunătățirii necesităților familiale și din aceste motive de fapt și de drept, consideră că instanța de judecată urmează să recunoască valabil contractul de activitate comună între reclamant și pîrîta și să recunoască după reclamant și după pîrîta dreptul de proprietate a câte ½ cotă-parte ideală din apartamentul nr. xxxx, numărul cadastral xxxx, dobândit în perioada concubinajului cu Tofan Natalia.

La 01 noiembrie 2017, avocatul Dunas Andrei, acționând în interesele Nataliei Tofan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Tofan Iurie cu privire la desfacerea căsătoriei încheiată între Tofan Natalia și Tofan Iurie, înregistrată și trecută în registrul actelor de stare civilă cu nr. 397 la data de 23 noiembrie 2001, de către Oficiul Stării Civile al sect. Centru și evacuarea silită a lui Tofan Iurie din ap. xxxx ce-i aparține cu drept de proprietate.

În motivarea acțiunii a invocat că viața în comun cu Iurie Tofan a eşuat începând cu anul 2013. În ultimii ani de căsătorie, relațiile au devenit tensionate, domina neînțelegerea și certurile. De aproximativ de doi ani de zile locuiesc în același bun imobil, însă duc un mod de viață separat unul de celălalt. Incompatibilitatea caracterelor și viziunile contrare asupra modului și principiilor de conviețuire, în contextul atmosferei create, au condus reclamanta la convingerea fermă privind imposibilitatea păstrării familiei în continuare.

A menționat reclamanta că, căsătoria lor a fost încheiată la 23 noiembrie

2001, dar până la încheierea căsătoriei, Tofan Natalia a dobândit dreptul de proprietate asupra bunului imobil în care atât reclamanta cât și pârâtul domiciliază.

A indicat că în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 09 noiembrie 2001, a procurat, din sursele proprii și cu sprijinul financiar al fratelui său, care domiciliază de un timp îndelungat în Germania, un bun imobil, constituit din apartament cu 2 camere, cu suprafața de 43,3 m.p., amplasat în mun. xxxx, fapt confirmat atât prin contractul de vânzare-cumpărare anexat la materialele cauzei civile, cât și prin extrasul din Registrul bunurilor imobile.

Reclamanta a declarat că nu mai dorește să locuiască într-un bun imobil împreună cu pârâtul Tofan Iurie, drept urmare a decis să-i propună eliberarea benevolă al spațiului locativ care îl deține în proprietate, deoarece acest bun imobil nu a fost dobândit în timpul căsătoriei și nu a fost procurat din banii comuni ai soților.

Prin încheierea din 03 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a dispus examinarea cererii de chemare depusă de Tofan Natalia împotriva lui Tofan Iurie cu privire la evacuarea silită a lui Tofan Iurie din bunul imobil ce-i aparține reclamantei Tofan Natalia, amplasat în mun. xxxx, într-o cauză separată.

Prin încheierea din 16 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a dispus conexarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Tofan Natalia împotriva lui Tofan Iurie cu privire la evacuarea forțată din bunul imobil cu cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tofan Iurie împotriva Nataliei Tofan cu privire la recunoașterea valabilității contractului de activitate comună, recunoașterea dreptului de proprietate asupra ½ cotă-parte ideală din bunul imobil, încasarea cheltuielilor de plată a taxei de stat și a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea din 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Guțu Valentin în interesele lui Tofan Iurie împotriva Nataliei Tofan cu privire la recunoașterea valabilității contractului de activitate comună, recunoașterea dreptului de proprietate asupra ½ cotă-parte ideală din bunul imobil, încasarea cheltuielilor de plată a taxei de stat și a cheltuielilor de asistență juridică.

S-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Dunas Andrei în interesele Nataliei Tofan împotriva lui Tofan Iurie cu privire la evacuare.

S-a dispus evacuarea lui Tofan Iurie din bunul imobil ce-i aparține cu drept de proprietate reclamantei Tofan Natalia, apartamentul nr. x, amplasat în mun. xxxx.

S-a încasat de la Tofan Iurie în beneficiul Nataliei Tofan cheltuielile de asistență juridică în sumă de 8 000 de lei.

La 24 noiembrie 2020, Tofan Iurie, reprezentat de avocatul Valentin Guțu, a declarat apel nemotivat, iar la 12 mai 2021 a prezentat motivarea apelului, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de Tofan Iurie.

Prin decizia din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Tofan Iurie, reprezentat de avocatul Valentin Guțu și a fost menținută hotărârea din 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, din materialele cauzei rezultă că la data dobândirii dreptului de proprietate asupra apartamentului în litigiu, 12 noiembrie 2001, Tofan Natalia nu a fost în căsătorie cu Tofan Iurie. Or,

căsătoria între Tofan Iurie și Tofan Natalia a fost încheiată repetat la data de 23 noiembrie 2001 și desfăcută la 04 iulie 2019. Astfel, instanța de apel a subliniat că, apartamentul xxxx, a fost dobândit cu drept de proprietate de către Tofan Natalia în temeiul unui contract de vânzare-cumpărare din 09 noiembrie 2001, acest drept de proprietate devenind opozabil terților la data înscrierii lui în registrul bunurilor imobile și anume la 12 noiembrie 2001.

Instanța de apel a apreciat ca fiind corectă concluzia instanței de fond precum că dreptul de proprietate în privința apartamentului în litigiu aparține Nataliei Tofan, care de fapt este în imposibilitate de a beneficia de dreptul de posesie și folosință asupra acestui bun imobil, pe motiv că dreptul ei este îngreunat de către reclamantul Tofan Iurie.

La 08 aprilie 2022, Iurie Tofan, reprezentat de avocatul Valentin Guțu, a declarat recurs împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei decizii noi prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Tofan Natalia și admisă cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Tofan.

În motivarea recursului a invocat că, instanțele inferioare au încălcat și aplicat eronat normele dreptului material și procesual, nu au aplicat lege care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Recurentul și-a manifestat dezacordul cu argumentul instanței de apel precum că în lipsa unui simplu înscris întocmit de către părți nu se poate constata că a fost încheiat un contract de activitate comună, deoarece acest fapt a fost confirmat pe tot parcursul examinării cauzei în instanțele judecătorești chiar și fără proba cu martori.

Recurentul a mai relatat că vecinii din cămin, audiați în calitate de martori în ședința de judecată, au comunicat instanței despre relațiile dintre Tofan Iurie și soția sa Tofan Natalia, din care reiese că mereu Tofan Iurie a locuit împreună cu Tofan Natalia și duceau gospodărie în comun.

Totodată, despre faptul că după desfacerea căsătoriei Tofan Iurie a dus gospodăria în comun cu Tofan Natalia se confirmă prin fotografiile făcute cu ocazia anumitor evenimente, anexate la materialele cauzei, cărora instanțele inferioare nu le-au dat nici o apreciere. Din fotografiile prezentate se vede că la toate sărbătorile soții Tofan Iurie și Tofan Natalia erau împreună cu feciorul și prietenii lor de familie.

La 22 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs depusă de către Iurie Tofan, reprezentat de avocatul Valentin Guțu, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.9, vol. III).

La 16 mai 2022, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Dunas Andrei, acționând în interesele Nataliei Tofan, a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de Iurie Tofan, reprezentat de avocatul Valentin Guțu, cu menținerea în vigoare a decizie instanței de apel.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 01 decembrie 2021. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces, la data de 09 februarie 2022 (f.d. 226, vol.I), însă date despre comunicarea deciziei la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Iurie Tofan, reprezentat de avocatul Valentin Guțu, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 08 aprilie 2022, împotriva deciziei instanței de apel, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a

unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Iurie Tofan, reprezentat de avocatul Valentin Guțu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Iurie Tofan, reprezentat de avocatul Valentin Guțu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh